

Valter ommetjes-oranje: 11 km

Valther-ommetjes Oranje route

FOTO: THIJS GLASTRA

St. **Bestemming**
Borger-Odoorn

WANDELROUTE 11 KM

De routes van het Valther Ommetje brengen je langs de mooiste punten uit dit Drentse vestingdorp. Denk bijvoorbeeld aan het authentieke stationsgebouw, dat tot 1938 nog in gebruik was! Of bewonder het Smeltwaterdal, waar aan het einde van de IJstijd vermoedelijk enorme hoeveelheden smeltwater zich een weg baanden naar zee.

Startpunt

Het Perron, 7872 PJ Valthe.

Naast Hotel-Restaurant De Schuttershof.

Parkeren kan gratis bij het Perron.

[Routebeschrijving via Google maps](#)

Lengte route 11 km

Volg de oranje paaltjes

GPS-Parkeerplaats

52°58'13.8"N 6°47'36.4"E

Begaanbaarheid paden

Goed begaanbaar in alle seizoenen

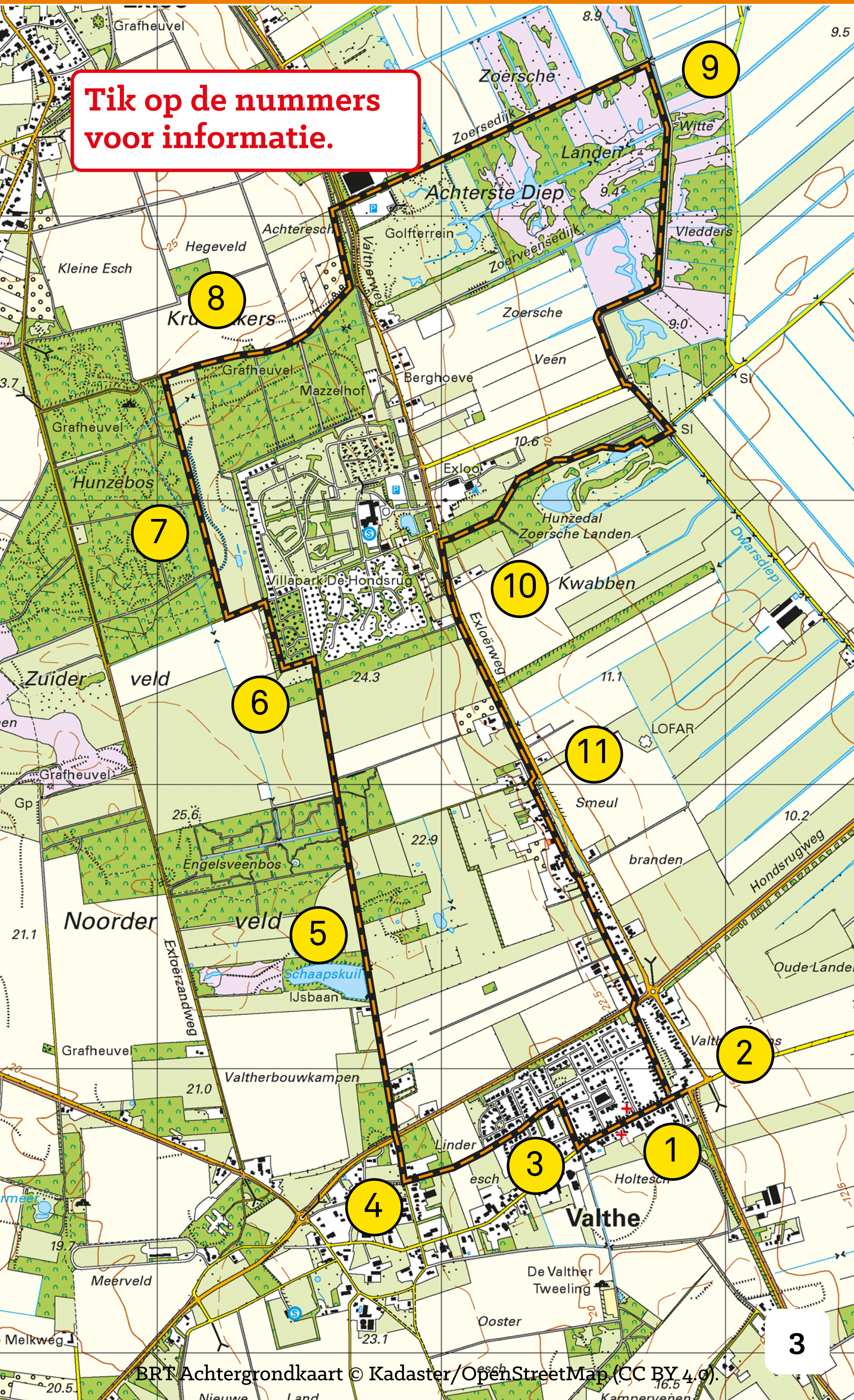
Honden

Toegestaan mits aangelijnd

-
- Deze pdf werkt het beste in Acrobat Reader of iBoeken.
 - Printen: maak gebruik van de mogelijkheden van uw eigen printer. [Zie tips.](#)

🚶 Valter ommetje-oranje: 11 km

**Tik op de nummers
voor informatie.**

- Vertrek vanaf het Perron, volg het voetpad langs de Hoofdstraat
- Derde weg rechtsaf
- Na de school linksaf, de Lindeweg.
- Volg dit pad, later schelpenpad.
- Einde pad rechtsaf. Bij kruispunt weg oversteken en rechtdoor.
- **Bezienswaardigheid: Schaapskuil, momenteel ijsbaan**
- Volg deze weg tot het eind, dan linksaf en eerste weg weer rechtsaf
- Einde pad linksaf en daarna weer rechstaf, langs de bosrand
- Einde pad rechtsaf, volg het fietspad
- Einde fietspad, linksaf, volg het fietspad
- Na ca. 200 m. straat oversteken en rechtsaf de Zoersedijk op
- Voor brug rechtsaf langs het water
- Volg het water tot splitsing, dan linksaf de weg volgen
- Bij sluis rechtsaf, volg het pad
- Bij splitsing pad rechts aanhouden
- Einde pad de weg oversteken en fietspad linksaf volgen
- Volg dit fietspad tot het eind, dan rechtdoor de weg verder volgen
- Einde weg rechtsaf, klein stukje fietspad volgen en dan links de weg oversteken
- Rechtdoor tot het einde, het Perron!

1 **Het Perron**

kaart

Het plein het Perron is in 2017 van een statisch plein (bloembakken/parkeerplekken) omgetoverd in een plein waar makkelijker evenementen gehouden kunnen worden. Dit mede op verzoek vanuit het dorp. Een groep bewoners, samenwerkend onder de noemer Karakteristiek Groen Valthe kwam met een aantal aanbevelingen welke door Plaatselijk Belang Valthe zijn omarmd en uitgevoerd. Breng de historische context van de [Noordoosterlocaalspoorweg Maatschappij \(NOLS\)](#) terug in het dorp was de opdracht. Het plein is nu open voor activiteiten, middels het stootblok en de spoorrails/ slagbomen en de informatieborden is de historie van deze plek geborgd. Deze spoorlijn is in 1903 in gebruik genomen en liep van Zwolle, Ommen tot aan Stadskanaal, Deze lijn was 107 kilometer lang.

2 Valterschans

kaart

De Valtherdijk, een verbindingsweg door het grote ontoegankelijke veenmoeras tussen de Hondsrug en Westerwolde had een grote strategische waarde. Net als Boertange was de Valtherschans van grote waarde voor de verdediging vanuit het oosten, in dit geval de bisschop van Munster, “Bommen Berend”.

In 1621 is een redoute gebouwd een eenvoudig gewoonlijk vierkant verdedigingswerk, later, in 1628 is deze omgezet naar een heuse schans. Uiteindelijk is er nooit gevochten bij de Valtherschans maar de dreiging van de vesting heeft wel invloed gehad op de militaire strategie rondom het beleg van Groningen. In 1848 was de schans al lange tijd niet meer in gebruik, langzaam is deze uiteengevallen in het landschap en

verdwenen. Mede door het initiatief van Plaatselijk Belang Valthe is een gedeeltelijk herstel van de schans gerealiseerd in 2022 en er wordt nog hard gewerkt aan het op de kaart zetten van deze toch bijzondere status van dit oude verdedigingswerk.

3 Grafheuvel

kaart

Deze grafheuvel in de dorpskern van Oud-Valthe is nooit onderzocht. Een deel ervan is in het verleden wel afgegraven. In de heuvel is een pakket veldstenen verwerkt. De heuvel dateert uit de vroege-Bronstijd. Tussen 2000 en 166 v.Chr.

4 Oude molen

kaart

In 1879 is op deze plek een molen gebouwd, een achtkantige beltmolen zoals er nu nog en in Weerdinge staat. Daar de molen in 1925 in zeer slechte staat verkeerde werd hij in 1926 ontwiekt en later afgebroken.

Leuk bericht uit het kerkkrantje van 1976; Toen wij an het graven waren achter de meul vunden wij doar in een erpelgat een vat vol roodbruin poeder. Wij noar de veldwachter! Toen bleek dat het gemalen rode bakstienen waren. Dizze waren in de meulen maolen en weur as cacaupoeder naor Duutslan smokkelt in de eerste wereldoorlog!

5 Schaopkoel/knoflookpad kaart

De Schaopkoel was een natuurlijke dobbe en werd gebruikt om schapen te wassen voor hun jaarlijkse scheerbeurt. De scheper seinde de hoornboer in dat de schapen naar de brink moesten komen. Een voor een werden de schapen in het water gedreven door de wassers. De schapenwol werd goed gewassen en gespoeld. Aan de andere kant van de kuil werd het schaap weer op het droge geholpen. Tijdens de pauze werd vaak een 'buursborrel' gedronken. Uit de omliggende dorpen en de veengebieden kwamen de boeren naar Valthe om hun schapen te wassen. Rond 1860 betaalden ze 5 cent per schaap aan de Boermarke.

De knoflookpad

De knoflookpad is een bijzondere pad. Hij heeft grote graafknobbels op zijn achterpoten. Daarmee kan hij zich achterwaarts ingraven,

tot wel 1 meter diep! Hij komt voor in zandgebieden van Drenthe, Overijssel, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg. Er zijn nog maar heel weinig knoflookpadden in Nederland.

REE:

6 Engelsveenbos en Schaangedennen

kaart

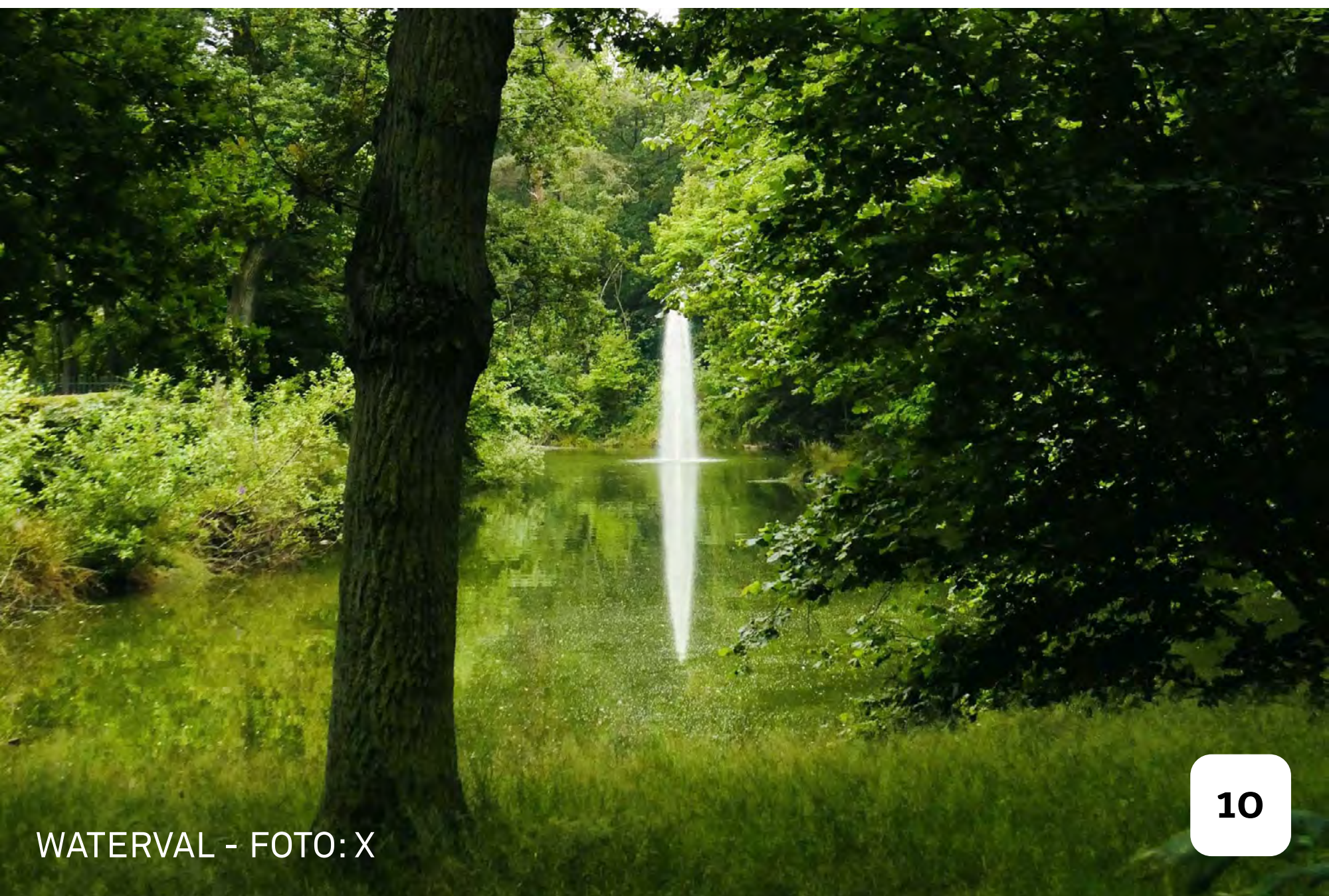
Hier loopt u door een jong aangeplant bos met een kleine poel. Een prachtig rustpunt, niet alleen voor de recreant maar zeker ook voor de dieren. Loop rustig en bedwing uw stem, de kans is zeer groot dat u reeën kunt zien! Met de herinrichting wordt Schaangedennen een afwisseling van droge heide met heischraal grasland en kruiden- en faunarijk grasland. Ook worden enkele bloemrijke akkers aangelegd. Dit biedt goede kansen voor de terugkeer van de zeldzame kleine schorseneer. Ook de

bedreigde knoflookpad krijgt extra leefgebied: Er worden twee poelen aangelegd en men gaat werken aan het herstellen van een stuifzand-deel in de zuidwesthoek.

7 **Waterval**

kaart

De afwatering van de akkers in de buurt van de schaapskuil bij Valthe werd lange tijd verzorgd door de lossing, een sloot die door het Hunzebos zijn weg zocht naar de lagere, in het oosten gelegen, veengebieden. Na de ruilverkaveling (1986-2013) is er een watergang buiten het bos aangelegd. Op deze wijze werd voorkomen dat voedselrijk (landbouw)water dit gebied binnendringt, dat juist baat heeft bij een schrale, voedselarme bodem. Daarmee verloor de waterloop door het Hunzebos zijn functie. Doordat er geen onderhoud werd gepleegd raakte de

waterval langzamerhand overgroeid door mos en opschietend struikgewas. Een cultuurhistorisch element dreigde daardoor te verdwijnen.

In 2017 zorgden de Historische Vereniging Carspel Oderen, De gemeente Borger-Odoorn en Staatsbosbeheer voor de restauratie van de waterval.

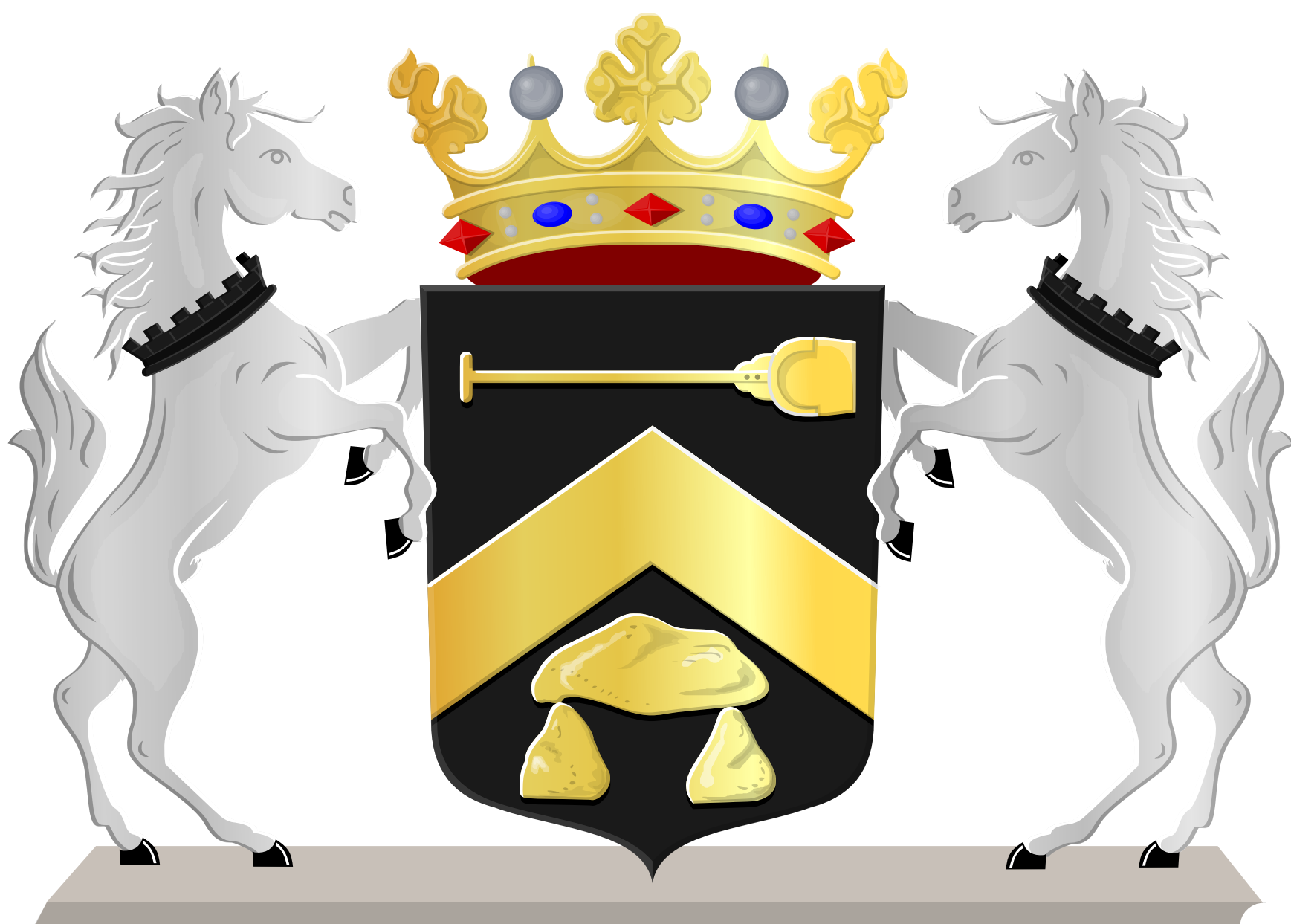
8 **Hunsow**

[kaart](#)

Hunsow is een mythische stad en zou volgens de Coevordense dominee Picardt nabij de rivier de Hunze hebben gelegen, tussen Exloo en Valthe en kort na 800 door Vikingen zijn verwoest. Hunsow zou een rijke, hoog beschaafde stad zijn geweest, die door brandstichting volledig van de aardbodem zou zijn weggevaagd. Vanaf het midden van de 17e

eeuw zijn verschillende pogingen gedaan de stad terug te vinden, alle tevergeefs. Ook archeoloog Albert van Giffen heeft onderzoek gedaan en hij kwam tot de conclusie dat de stad nooit heeft bestaan. De merkwaardige aanduidingen van bebouwing in de grond moeten afkomstig zijn geweest van de typische landbouwtechniek, waarbij de vierkante, met aarden wallen percelen om en om zijn bebouwd met verschillende gewassen, de zogenaamde raatakkers. De stad Hunsow leeft nog enigszins voort in de wapens van Odoorn en de gemeente Borger-Odoorn. Op het wapen van Odoorn staat een weergave van de brandende stad Hunsow. De schildhoudende paarden op het dragen een zwarte halsband, als teken van de vernietiging door vuur. Borger heette in het jaar 2000 enkele weken Hunsow.

9 Zoersche Landen en Kwabsche Kuilen

kaart

In het kader van de Herinrichting Herinrichting Gronings/Drentse veenkoloniën is er voor gekozen om dit ca 80 hectare groot gebied als bos- en natuurgebied in te richten. De grond was destijds als landbouwgrond aangelegd, maar bleek in de praktijk veel te nat om er op enigszins efficiënte manier landbouw te kunnen bedrijven. In het gebied zijn geen voor wandelaars geschikt paden aangelegd. De naam verwijst naar het Drentse zoer (zuur) naar de venige bodem van dit gebied. Eind jaren negentig begon Staatsbosbeheer met de herinrichting, er werden duizenden boompjes aangeplant, vaak in groepjes, om uiteindelijk een halfopen landschap te krijgen.

De verwachting is dat zich op de hogere delen van de Zoersche Landen vochtig eiken-beukenbos zal ontwikkelen, terwijl op de nattere gedeelten elzenbroekbos ontstaat. Waar veel kwelwater naar boven komt, ontstaat mogelijk elzenbronbos, een soort bos wat in Nederland nog maar heel weinig voorkomt. Zo'n kletsnat bos is uiteraard een perfecte leefomgeving voor bevers. Sinds enkele jaren is dit gebied in beheer Van Het Drentse Landschap.

BEVER - FOTO: THIJS GLASTRA

10 Routes door het veen

kaart

Tijdens het Holoceen (v.a 11.700 v. Chr.) ontwikkelde zich ten oosten van de Hondsrug in het Hunzedal een hoogveengebied, dat onderdeel was van het Bourtangermoeras, een uitgestrekt veengebied in het oosten van Drenthe en het zuidoosten van Groningen en

dat zich uitstreckte tot ver over de Duitse grens. Dit was een moeilijk begaanbaar gebied, waar alleen in de zomer op enkele plaatsen begaanbare paden bestonden. Het gebied direct onderaan de Hondsrug, het Hunzedal, werd vanaf de 17e eeuw afgegraven ten behoeve van de turfwinning. In 1936 legde prof. Van Griffen in het Hunzedal bij Valthe een veenweg bloot, de z.g. Smeulbrandenweg. Nieuw onderzoek heeft later uitgewezen dat het hier om een weg gaat die rond 3300 v.Chr. door mensen van de Trechterbekercultuur is aangelegd.

11 Monument koninklijk bezoek

In 1907 bezochten Koningin Wilhelmina en Prins Hendrik de veenaafgravingen in het Valtherveen en Valthermond. Ze kwamen op 4 juli 1907 per trein aan op het station Valthe en lieten zich vervolgens per rijtuig over de

Exloerweg de Hondsrug af richting de afgravingen vervoeren. Bij deze afrit stonden als eerbetoon twee piramides. Deze zijn tijdens de Tweede Wereldoorlog afgebroken. Middels inspanningen van Plaatselijk Belang Valthe, ondersteund door een subsidie van het Hunzeproject is dit monument weer in ere hersteld.

Nog een ommetje wandelen?

- **Valther-ommetje rood, 4 km →**
- **Valther-ommetje groen, 10 km →**
- **Valther-ommetje blauw, 8,5 km →**
- **Valther-ommetje oranje, 11 km →**

Overnachten in Valthe

Valthe heeft prachtige vakantie accommodaties beschikbaar voor liefhebbers van rust en ruimte. Een paar dagen er even helemaal tussenuit! Je verblijft midden in de natuur in een huis dat van alle gemakken voorzien is. Je kunt de accommodaties in Valthe rechtstreeks boeken via www.valthe.nl/overnachten/

**St. Bestemming
Borger-Odoorn**

Teksten: Bestemming Borger-Odoorn

Coördinatie: Roel van der Veen

Topografie: BRT Achtergrondkaart © Kadaster/
OpenStreetMap (CC BY 4.0).

Vormgeving: Smartmobiletour.nl